

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на образованието и науката

ЗА П О В Е Д

№ РД 09 – 2112/26.08.2019 г.

На основание чл. 93, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, във връзка с чл. 13в. от Закона за професионалното образование и обучение и чл. 13, ал. 1 от Наредба № 4 от 2015 г. за учебния план, при спазване на изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, и във връзка с осъществяване на професионално образование по професията и Заповед № РД 09-3708//23.08.2017 г. на министъра на образованието и науката

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Типов учебен план по специалност код **6210701 „Механизация на селското стопанство”** от професия код **621070 „Техник на селскостопанска техника”** от професионално направление код **621 „Растениевъдство и животновъдство”** за професионално образование с придобиване на трета степен на професионална квалификация без интензивно и без разширено изучаване на чужд език - обучение чрез работа (дуална система на обучение) с прием след завършено основно образование, съгласно приложението.

Типовият учебен план влиза в сила от учебната 2019/2020 година.

X

Таня Михайлова
Зам.-министър на образованието и науката

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ВХОДЯЩО ОБРАЗОВАТЕЛНО
РАВНИЩЕ - завършено основно образование
СРОК НА ОБУЧЕНИЕ - 5 години
ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ - обучение чрез работа
(дуална система на обучение)
ОРГАНИЗАЦИОННА ФОРМА - клас
ИЗХОДЯЩО ОБРАЗОВАТЕЛНО
РАВНИЩЕ – завършен XII клас
НИВО ПО НАЦИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИОННА
РАМКА (НКР) – 4
РАМКОВА ПРОГРАМА В - ВАРИАНТ „В15”

ТИПОВ УЧЕБЕН ПЛАН

ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ С ПРИДОБИВАНЕ НА
ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ
БЕЗ ИНТЕНЗИВНО И БЕЗ РАЗШИРЕНО ИЗУЧАВАНЕ НА ЧУЖД ЕЗИК

Утвърден със Заповед № РД 09 – 2112/26.08.2019 г.

СПЕЦИАЛНОСТ:

код 6210701 „Механизация на селското стопанство”

ПРОФЕСИЯ:

код 621070 „Техник на селскостопанска техника”

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

код 621 „Растениевъдство и животновъдство”

I. ГРАФИК НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

VIII, IX, X, XI и XII клас

I срок - 18 учебни седмици

VIII и IX клас

II срок - 18 учебни седмици

X клас

**II срок - 20 учебни седмици,
от които 2 седмици
за производствена практика**

XI клас

**II срок - 20 учебни седмици,
от които 2 седмици
за производствена практика**

XII клас

**II срок – 13 учебни седмици,
от които 2 седмици
за производствена практика**

ВАКАНЦИИ: Съгласно утвърдения от министъра на образованието и науката за конкретната учебна година график.

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРЕДМЕТИТЕ И ЧАСОВЕТЕ ПО КЛАСОВЕ И ЕТАПИ НА СРЕДНАТА СТЕПЕН

№	Видове подготовка, учебни предмети/модули	I гимназиален етап				II гимназиален етап				Общ О		
		Класове				Общ о	Класове				Общ о	
		VIII	IX	X			VIII – X	XI				XII
		Учебни седмици		36	36	36	2		36		4	29
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Раздел А – задължителни учебни часове												
I. Общобразователна подготовка												
1.	Български език и литература	144	108	108		360	108		87		195	555
2.	Чужд език – ...	144	72	72		288						288
3.	Чужд език – ...		72	72		144	72		58		130	274
4.	Математика	108	108	72		288	72		58		130	418
5.	Информационни технологии	36	36	18		90						90
6.	История и цивилизации	72	72	126		270						270
7.	География и икономика	36	36	90		162						162
8.	Философия	36	36	72		144						144
9.	Гражданско образование						36		29		65	65
10.	Биология и здравно образование	54	36	72		162						162
11.	Физика и астрономия	54	36	72		162						162
12.	Химия и опазване на околната среда	36	54	72		162						162
13.	Музика	18	18	18		54						54
14.	Изобразително изкуство	18	18	18		54						54
15.	Физическо възпитание и спорт	72	72	72		216						216
II. Обща професионална подготовка												
1.	Чужд език по професията – ...						72		58		130	130
2.	Здравословни и безопасни условия на труд		18			18						18
3.	Предприемачество	36				36						36
4.	Икономика			36		36						36
	Общо за раздел А	864	792	990		2646	360		290		650	3296

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
III. Отрадова професионална подготовка												
1.	Основи на земеделието	18				18						18
2.	Техническо чертане		18	18		36						36
3.	Безопасност на движението по пътищата						36				36	36
4.	Учебна практика											
4.1.	Основи на земеделието	18				18						18
4.2.	Управление на моторно превозно средство						20				20	20
IV. Специфична професионална подготовка												
1.	Технологии на отглеждане на земеделски култури						36				36	36
2.	Трактори и автомобили		18	18		36	36				36	72
3.	Земеделска техника			36		36	54				54	90
4.	Електротехника и електроника								11		11	11
5.	Хидравлични и пневматични устройства								11		11	11
6.	Автоматизирани системи в земеделието								18		18	18
7.	Прибираща земеделска техника								18		18	18
8.	Диагностика и ремонт								18		18	18
9.	Експлоатация на земеделска техника								11		11	11
10.	Учебна практика											
10.1.	Технологии на отглеждане на земеделски култури						36				36	36
10.2.	Трактори и автомобили			54		54	36				36	90
10.3.	Земеделска техника			36		36	54				54	90
10.4.	Прибираща земеделска техника								18		18	18
10.5.	Диагностика и ремонт								18		18	18
10.6.	Експлоатация на земеделска техника								11		11	11
10.7.	Работа с машинно-тракторни агрегати						16		11		27	27
11.	Производствена практика				64	64						64
12.	Практическо обучение в реална работна среда						504	140	609	70	1323	1323
V.	Разширена професионална подготовка	252	360	72		684	72				72	756
VI.	Разширена подготовка								29		29	29
	Общо за раздел Б	288	396	234	64	982	900	140	783	70	1893	2875
	Общо за раздел А + раздел Б	1152	1188	1224	64	3628	1260	140	1073	70	2543	6171
Раздел В-факултативни учебни часове												
VII.	Допълнителна подготовка	144	144	144		432	144		124		268	700
	Общо за раздел А + раздел Б + раздел В	1296	1332	1368	64	4060	1404	140	1197	70	2811	6871

III. ЗАВЪРШВАНЕ И УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

3.1. Професионалното образование по този учебен план се придобива след:

- успешно положен държавен зрелостен изпит по учебния предмет Български език и литература;
- успешно положен държавен изпит за придобиване на трета степен на професионална квалификация – по теория и практика на професията „Техник на селскостопанска техника”, специалност „Механизация на селското стопанство”;

3.2. Завършеното професионално образование се удостоверява с диплома за завършено средно образование и свидетелство за професионална квалификация.

3.3. Учениците, успешно завършили XII клас, които не са се явили или не са положили успешно някои от изпитите по т. 3.1. по свое желание, получават удостоверение за завършен втори гимназиален етап на средно образование.

3.4. Учениците, успешно завършили XI клас, по свое желание, могат да придобият втора степен на професионална квалификация след успешно положен държавен изпит по теория и практика по специалността „Механизация на селското стопанство” от професията „Монтьор на селскостопанска техника“.

3.5. Държавният изпит за придобиване на степен на професионална квалификация се провежда в две части - по теория на професията и по практика на професията, по национална изпитна програма, утвърдена от министъра на образованието и науката. Организацията и провеждането на държавния изпит за придобиване на професионална квалификация се определят с наредба на министъра на образованието и науката, а съдържанието им – съгласно държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията.

3.6. Придобитата степен на професионална квалификация се удостоверява със свидетелство за професионална квалификация. По свое желание придобилият степен на професионална квалификация може да получи Европейско приложение към свидетелството за професионална квалификация. Формата и съдържанието на документите са определени в Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование (обн., ДВ, бр. 66 от 23.08.2016 г.).

3.7. След успешно завършено обучение по безопасност на движението по пътищата и по учебна практика управление на МПС за придобиване на правоспособност за управление на МПС, категория „Ткт“ и/или за управление на МПС, категория „В“, учениците могат да положат изпит за придобиване на съответната правоспособност и за придобиване на правоспособност за работа със земеделска техника.

4. 3.8. Организацията и провеждането на изпита/изпитите се определят съгласно наредба, издадена от министъра на образованието и науката и/или нормативни актове на други компетентни органи.
5. 3.9. Придобитата правоспособност се удостоверява с документ за правоспособност (свидетелство за правоспособност или друг документ).
6. 3.10. Условието и редът за издаване на документа за правоспособност се определят от наредба, издадена от министъра на образованието и науката и/или с нормативни актове, издадени от други компетентни органи.

IV. ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

- 4.1. Учебният план е разработен на основание на Закона за предучилищното и училищното образование, Закона за професионалното образование и обучение, Наредба № 4 от 2015 г. за учебния план, рамкова програма „В” – вариант „В15” и Държавния образователен стандарт (ДОС) за придобиване на квалификация по професията „Техник на селскостопанска техника“.
- 4.2. В професионалните гимназии и професионалните училища обучението чрез работа се организира за ученици, навършили 16 години, в XI и XII клас за придобиване на професионална квалификация и за усвояване на общообразователния минимум за средно образование, съгласно Наредба на министъра на образованието и науката за условията и редът за провеждане на обучение чрез работа (дуална система на обучение).
- 4.3. Изучаваният първи чужд език продължава в XII клас като чужд език по професията.
- 4.4. Практическото обучение в реална работна среда на ученици в XI и XII клас се организира и осъществява през цялата учебна година по график за разпределение на учебното време, в зависимост от възможностите на партньора/партньорите и на професионалната гимназия, но не по-малко от 2 (два) дни в седмицата за XI клас и 3 (три) учебни дни в седмицата за XII клас. Графикът се разработва съвместно от обучаващата институция и работодателя и се утвърждава от работодателя/ите и директора на обучаващата институцията.
- 4.5. Практическото обучение в реална работна среда се провежда в предприятието под ръководството на наставник, определен от работодателя и на учител по професионална подготовка.
- 4.6. Практическото обучение в реална работна среда се провежда по учебни програми, разработени в съответствие с резултатите от ученето, определени в държавните образователни изисквания за придобиване на квалификация по професията. Учебните програми се разработват съвместно от учителите и наставниците и се утвърждават от директора на училището след съгласуване с работодателя.

4.7. Учебните часове, предоставени за разширена подготовка, се разпределят в училищния учебен план за осигуряване на допълнително обучение по учебни предмети от общообразователната и професионалната подготовка в съответствие с интересите и индивидуалните възможности на учениците и с възможностите на училището.

4.8. Учебните часове, предоставени за разширена подготовка, могат да се използват и за усвояване на резултатите от ученето от ДОС за придобиване на квалификация по професия с по-ниска степен на професионална квалификация, в съответствие с интересите на учениците и с възможностите на училището.

4.9. Учебната практика по управление на моторно превозно средство (МПС) се организира и провежда индивидуално за всеки ученик. Обучението може да започне и в XI клас при спазване на нормативните изисквания за придобиване на правоспособност за управление на МПС от съответната категория.

4.10. Учебните часове, предоставени за разширена подготовка в XI и XII клас, могат да се използват и за формиране на предприемаческа нагласа и предприемачески умения в учебно предприятие (учебно-тренировъчна фирма, учебна компания или други форми) по желание на учениците и съобразно възможностите на училището. Изборът е в съответствие с Държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията.